

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

Warszawa 25 lipca 1952

Nr 13

Poz. 138—148

T R E Ś Ć :

Zarządzenia Ministra Budownictwa Miast i Osiedli:

- Poz. 133 — Nr 123 w sprawie oszczędności na etapie projektowania inwestycji P. I. 1952 r.
- Poz. 139 — Nr 124 w sprawie ewidencjonowania, planowania i kontroli kosztów własnych w r. 1952.
- Poz. 140 — Nr 125 w sprawie zmniejszenia dodatkowych kosztów powstałych wskutek zatrudnienia robotników zamiejscowych oraz z tytułu robót dodatkowych.
- Poz. 141 — Nr 128 w sprawie zmniejszenia kosztów zagospodarowania placów budowy.
- Poz. 142 — Nr 129 w sprawie zmiany instrukcji o zasadach sporządzania i zatwierdzania dokumentacji technicznej dla budownictwa Osiedlowego.
- Poz. 143 — Nr 130 w sprawie postępowania w przypadkach awarii, zapobiegania awariom oraz sprawozdawczości awaryjnej.

Okólniki:

- Poz. 144 — Nr 45 w sprawie przestrzegania dyscypliny inwestycyjnej i finansowej.
- Poz. 145 — Nr 46 w sprawie instrukcji o obsłudze i konserwacji ciężkiego sprzętu budowlanego.
- Poz. 146 — Nr 47 w sprawie udzielania zaliczek delegowanym pracownikom.

Pisma okólne:

- Poz. 147 — Nr 77 w sprawie ustalenia na rok 1952 wysokości odsetka pobieranego od sum zaplanowanych do zainwestowania przez Dyрекcję Budowy Osiedli Robotniczych.
- Poz. 148 — Nr 78 w sprawie przestrzegania przy sporządzaniu materiałów sprawozdawczych z wykonania planu kapitalnych remontów zasad kompletności, zupełności i prawidłowości.

Komunikaty.

138.

ZARZĄDZENIE Nr 123

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 19 czerwca 1952 r.

w sprawie oszczędności na etapie projektowania inwestycji P. I. 1952 r.

L. dz.: D.X/K/4081/52

W związku z zarządzeniem Nr 37 Przewodniczącego P.K.P.G. i Ministra Finansów z dnia 8.II.52 r. w sprawie realizacji w roku 1952 uchwały Nr 109 Prezydium Rządu z dnia 21.II.1951 r. o oszczędności w budownictwie, zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Oszczędność w zakresie etapu projektowania powinna wynosić co najmniej:

- 1) w zakresie budownictwa mieszkaniowego — 3%;
- 2) w zakresie budownictwa przemysłowego i innego niemieszkaniowego — 5%, w stosunku do cen planowanych z miesiąca marca 1950 r.;
- 3) w pozostałych nakładach inwestycyjnych P. I. — 1952 r. — 5%.

2. Fakt wygospodarowania i uwzględnienia oszczędności w projektach technicznych stanowiących podstawę do wykonywania robót budowlano-montażowych, jak również w kosztorysach urządzeń i wyposażenia inwestycyjnych oraz w rysunkach roboczych powinien być odnotowany w projekcie i kosztorysie.

3. Następujące nakłady z P. I. nie podlegają zadaniom oszczędnościowym:

- 1) inwestycje polegające na zakupach z importu zamówionych przed 1.I.1952 r.
- 2) zakup sprzętu i transportu budowlanego
- 3) zakup inwentarza żywego
- 4) tytuły inwestycyjne zawierające wyłącznie nakłady na dokumentację techniczną, zarówno krajową jak i importową.

§ 2. 1. Dokumentację techniczną opracowaną uprzednio bez zastosowania wytycznych oszczędnościowych o których mowa w § 1 należy zrewidować przed dostarczeniem do realizacji przedsiębiorstwom wykonawczym.

2. Rewizji projektów technicznych i kosztorysów dokonują biura projektowe:

- 1) na zlecenie inwestora, o ile projekt techniczny i kosztorys zostały już doręczone inwestorowi. In-

westor winien dostarczyć powyższą dokumentację biuram projektowym, które uprzednio opracowały tę dokumentację, w terminie do dnia 30.VI. 1952 r. celem dokonania rewizji w terminie cztero-tygodniowym;

2) bez otrzymania zlecenia od inwestora, o ile projekt techniczny i kosztorys nie zostały jeszcze doręczone inwestorowi;

3) należność za rewizję projektów technicznych i kosztorysów winna być obliczana przez biura projektowe na podstawie obowiązujących norm i cen i pokryta przez zainteresowanego inwestora.

3. Rewizji innych nakładów inwestycyjnych P.I.—1952 r. (niebudowlanych) dokonuje inwestor bezpośredni we własnym zakresie.

4. Przy rewidowaniu dokumentacji technicznej należy odpowiednio stosować postanowienia zarządzenia Przewodniczącego P.K.P.G. Nr 336 z dnia 14.XII.1950 r. oraz pisma okólnego Ministerstwa Nr 1 z dnia 25.I.1951 r. (Dz. Urzędowy M.B.M. i O: Nr 2 poz: 20) w sprawie obniżenia kosztów obiektów projektowanych

§ 3. 1. Organy weryfikacji biur projektowych obowiązane są skontrolować czy fakt wygospodarowania oszczędności na etapie projektowania został odnotowany w dokumentacji technicznej, zgodnie z § 1 niniejszego zarządzenia.

2. Dokumentacja techniczna, w której nie uwzględniono oszczędności na etapie projektowania, nie może być zatwierdzona przez władze powołane do zatwierdzania projektów technicznych.

§ 4. 1. Jeżeli w chwili zawierania umowy inwestor nie może ściśle określić na podstawie dokumentacji technicznej oszczędności w zakresie projektowania poszczególnych obiektów wchodzących w skład tytułu inwestycyjnego, powinien przy umowie z wykonawcą zawrzeć dodatkowe porozumienie, stanowiące część składową umowy, że ostateczne określenie oszczędności, które mają być osiągnięte na poszczególnych obiektach, zostanie dokonane po sporządzeniu projektów technicznych wszystkich obiektów.

2. Do czasu ostatecznego określenia oszczędności, o których mowa w ust. 1, należy do umowy wstawić dla poszczególnych obiektów kwoty równomiernie obniżone o wysokość procentu podaną w § 1.

§ 5. 1. Prace związane z analizą i zatwierdzeniem wniosków oszczędnościowych dla inwestycji P.I.—1952 r. przeprowadzą właściwe K.O.P.I. do dnia 15.VIII. 1952 r.

2. K.O.P.I. przy Departamencie Inwestycji opracuje do dnia 30.VI.1952 r. dodatkowe wytyczne, które uregulują terminy i tryb przekładania oszczędnościowych wniosków właściwym K.O.P.I. do zatwierdzenia.
- § 6. Tryb obliczania i zatwierdzenia oszczędności na etapie projektowania dla inwestycji P.I.—1952 r. C.Z.B.M. „ZOR” zostanie uregulowany osobnym zarządzeniem.
- § 7. Zarządzenie obowiązuje od 1 stycznia 1952 r.

Minister: **R. Piotrowski**

139.

ZARZĄDZENIE Nr 124

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 23 czerwca 1952 r.

w sprawie ewidencjonowania, planowania i kontroli kosztów własnych w 1952 r.

(L. dz. DI/5/3889/52)

W związku z koniecznością analizowania i kontroli zagadnienia obniżki kosztów własnych w wykonawstwie budowlanym, stanowiącego jedno z najważniejszych zadań planowej gospodarki socjalistycznej, zarządza się co następuje:

§ 1. Wprowadza się tymczasową instrukcję o ewidencjonowaniu, planowaniu i kontroli kosztów własnych w wykonawstwie budowlanym w 1952 r., stanowiącą załącznik do zarządzenia.*)

§ 2. Badanie kosztów własnych na wybranych budynkach powinno być przeprowadzone przez komórki kosztów własnych, zgodnie z Zarządzeniem wewnętrznym Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dn. 28 lipca 1951 r. L. dz. G. M./3/2051/51.

§ 3. Zobowiązuje się zainteresowane jednostki organizacyjne Ministerstwa a mianowicie: Departamenty — Planowania, Księgowości, Techniki, Centralne Zarządy Budownictwa Miejskiego — Warszawa, Śląsk, Północ, Południe, Zachód, Centralny Zarząd Robót Instalacyjnych Budownictwa Miejskiego, Centralny Zarząd Sprzętu i Mechanizacji Budownictwa Miejskiego (Przedsiębiorstwo Robót tZmechanizowanych), Centralny Zarząd Biur Projektowych Budownictwa Miejskiego Centralny Zarząd Budowy Miast i Osiedli „ZOR” do wykonania prac wstępnych uwidocznionych w programie stanowiącym załącznik do instrukcji tymczasowej, celem zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji zadań związanych z badaniem kosztów własnych w wykonawstwie budowlanym.

§ 4. Departament Planowania przeanalizuje i zestawi zbiorcze wyniki badań kosztów własnych w wykonawstwie budowlanym za rok 1952 — w terminie do dnia 1 kwietnia 1953 r.

§ 5. Zarządzenie obowiązuje od dnia 25 czerwca 1952 r.

Minister: **R. Piotrowski**

140.

ZARZĄDZENIE Nr 125

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 23 czerwca 1952 r.

w sprawie zmniejszenia dodatkowych kosztów powstałych wskutek zatrudnienia robotników zamiejscowych oraz z tytułu robót dodatkowych.

(L. dz. D.VII/6/5063/52)

W wykonaniu Uchwały Prezydium Rządu Nr 403/52 z dnia 24 maja 1952 r. w sprawie wzmoczenia walki o oszczędność w budownictwie, zarządza się co następuje:

- § 1. 1. Piony techniczne przedsiębiorstw wykonawczych w porozumieniu z inwestorem poddadzą rewizji roboty dodatkowe na poszczególnych budowach celem ograniczenia ich do niezbędnej konieczności.
2. Przedsiębiorstwa wykonawcze wzmogą czujność nad przestrzeganiem by na przyszłość roboty dodatkowe nie przekraczały w żadnym przypadku rzeczywistych i niezbędnych potrzeb.

*) Instrukcja rozesłana została przez Depart. Planowania do zainteresowanych w odbitce sporządzonej na powielaczu.

§ 2. 1. Przedsiębiorstwa wykonawcze w porozumieniu z inwestorami oraz przy udziale przedstawicieli banków specjalnych (finansujących inwestycje) obowiązane są zrewidować kosztorysy obejmujące koszty dodatkowe z tytułu zatrudnienia robotników zamiejscowych, a w szczególności:

- 1) ilość zatrudnionych robotników zamiejscowych przez zatrudnienie w jak najszerszym zakresie robotników miejscowych,
- 2) ilość robotników delegowanych przez ograniczenie delegacji do koniecznych przypadków.

2. Przedsiębiorstwa wykonawcze wzmogą czujność nad przestrzeganiem by na przyszłość koszty dodatkowe z tytułu zatrudnienia robotników zamiejscowych nie przekraczały w żadnym przypadku rzeczywistych i niezbędnych potrzeb.

§ 3. Przedsiębiorstwa budowlano-montażowe przeprowadzą w terminie do dnia 1 sierpnia 1952 r. kontrolę działalności poszczególnych jednostek organizacyjnych w zakresie wymienionym w §§ 1 i 2, zwracając szczególną uwagę na właściwe stosowanie i zaliczanie kosztów delegacji.

§ 4. 1. Zabrania się dokonywania przez inwestora w trakcie budowy zmian w projektach — celem uniknięcia robót dodatkowych z tym związanych — z wyjątkiem przypadków, gdy zmiany te podyktowane są koniecznością zmiany sposobu użytkowania budynku.

2. Przedsiębiorstwa wykonawcze mogą stosować konstrukcję, elementy lub materiały zamienne w przypadkach i w zakresie unormowanych Zarządzeniem Nr. 4 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 15 stycznia 1952 r. (Dz. Urz. Min. Bud. i O. Nr. 1 poz. 4).

§ 5. 1. Przez inwestora, o którym mowa w niniejszym zarządzeniu należy rozumieć:

- a) jednostki organizacyjne podporządkowane Centralnemu Zarządowi Budowy Miast i Osiedli „ZOR“;
- b) Departament Inwestycji oraz Centralne Zarządy Budownictwa Miejskiego w zakresie inwestycji własnych.

2. Zobowiązuje się Centralny Zarząd Budowy Miast i Osiedli „ZOR” do przestrzegania postanowień niniejszego zarządzenia w zakresie budownictwa mieszkaniowego.

3. Zobowiązuje się Departament Inwestycji do przestrzegania postanowień niniejszego zarządzenia w zakresie inwestycji własnych.

§ 6. Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 25 czerwca 1952 r.

Minister **R. Piotrowski**

141.

ZARZĄDZENIE Nr 128.

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 25 czerwca 1952 r.

w sprawie zmniejszenia kosztów zagospodarowania placów budowy.

(L. dz. D.VII/6/5064/52)

W wykonaniu Uchwały Nr. 403/52 Prezydium Rządu z dnia 24 maja 1952 r. w sprawie wzmoczenia walki o oszczędność w budownictwie, zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Biura projektowe zrewidują wykonywaną i wykonaną lecz nieprzekazaną do realizacji dokumentację organizacji robót (projekty i kosztorysy) pod kątem wprowadzenia jak najdalej idących oszczędności w ramach obowiązujących przepisów i istotnych potrzeb.

2. W szczególności należy poddać rewizji:

- 1) programy zagospodarowania terenu budowy w zakresie wznoszenia budynków tymczasowych, ogrodzeń, dróg i innych urządzeń.
- 2) możliwość wykorzystania budynków i urządzeń inwestycji stałych dla czasowych potrzeb budowy.
- 3) założone metody wykonawstwa robót oraz rodzaj i sposób wykorzystania sprzętu.

3. Przy programowaniu i projektowaniu urządzeń placu budowy należy stosować w zasadzie urządzenia przenośne, mając na uwadze, że urządzenia z elementów nieprzenośnych powinny ściśle być dostosowane do potrzeb danej budowy.

§ 2. Przy projektowaniu urządzeń placu budowy należy posilkować się „Tymczasowymi wskaźnikami liczbowymi, dotyczącymi zagospodarowania placu budowy”, stanowiącymi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 3. 1. Przedsiębiorstwa budowlane w porozumieniu z inwestorem i biurami projektowymi niezwłocznie zrewidują przekazane i realizowane programy urządzeń placu budowy i wprowadzą do nich oszczędności zgodnie z wytycznymi § 1 i § 2.

2. Urządzenia placu budowy wykorzystane, zbędne lub niekoniecznie potrzebne należy zlikwidować i przekazać na inną budowę do dalszej realizacji.

3. Przedsiębiorstwa obowiązane są zrewidować rodzaje stosowanych materiałów dla urządzeń placu budowy pod kątem ograniczenia do minimum stosowanie materiałów deficytowych. Należy natomiast stosować w jak najszerszym zakresie materiały miejscowe.

§ 4. 1. Przedsiębiorstwa budowlane wprowadzą obowiązek sporządzania przez kierowników robót szkiców zagospodarowania placu budowy dla wszyst-

kich budów, dla których nie sporządza się projektu organizacji robót w oparciu o postanowienia § 2 niniejszego zarządzenia.

2. Szkice te powinny być uzgodnione z nadzorem budowlanym ze strony inwestora i zatwierdzone przez naczelnego inżyniera przedsiębiorstwa celem uniknięcia kosztów dodatkowych związanych z przeróbkami urządzeń placu budowy, wydłużeniem transportu wewnętrznego oraz przerzutami materiałów.

§ 5. Centralny Zarząd Biur Projektowych Budownictwa Miejskiego, Centralny Zarząd Budowy Miast i Osiedli ZOR, Centralne Zarządy Budownictwa Miejskiego oraz Zarządy Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych złożą do Departamentu Techniki w terminie do dnia 30 sierpnia 1952 r. sprawozdania z wykonania powyższych postanowień, w których należy podać uzyskane efekty gospodarcze osiągnięte w wyniku wykonania niniejszego zarządzenia.

§ 6 Zarządzenie obowiązuje od dnia 25 czerwca 1952 r.

Minister R. Piotrowski

Załącznik do Zarządzenia Min. Bud.
M. O. Nr 128

TYMCZASOWE WSKAŹNIKI LICZBOWE DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA PLACU BUDOWY

I. Składowanie i układunek materiałów.

1. Normy i sposoby składowania materiałów.

Lp.	Nazwa materiału	Jednostka	Ilość na m ² pow. placu	Wysokość układania w m.	Rodzaj opakowania	Sposób układania	Sposób składowania
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Kruszywo	m ³	1,5—2,0	1,5—2,0	—	W zagrodach z podłogą	otwarty
	Żwir, piasek	(t)	(2,6—3,4)				
2	Tłuczeń kamienny i tłuczeń ceglany	m ³	1,0	1,0	—	kopce (pryzmy)	„
3	Ceramika	szt.	700				
	Cegła budowlana	t	2,4—2,6	1,5	—	kozły	„
4	Pustki Ackermana	szt.	150	1,5	—	warstwami	„
5	Lepiszczą						
	Cement w workach	t	1,3	2,0	worki	warstwami	zakryty
6	Wapno palone	t	2,0	2,25	—	nasypane w składach zakrytych	„
7	Wapno łasowane	m ³	2,0—2,5	2,0—2,5	—	dół	dolowane
8	Gips	t	2,5	2,0	—	nasypane w składach zakrytych	„
9	Szkoło						
	Szkoło 2 mm	m ²	210	0,70	skrzynki	w skrzynkach ustawionych na wysokość	skład zakryty lub podcieniony
10	Szkoło 3 mm	m ²	140	0,70	„	„	„
11	Czarne metale						
	Stalowe druty	t	0,7—1,0	0,60	—	stosy (sztable)	otwarty
12	Stalowe kątowniki	t	2,0—3,0	1,00	—	„	„
13	Stal okrągła i kwadratowa	t	3,7—4,2	1,20	—	w zasiekach	odkryty lub podcieniony
14	Blacha stalowa	t	4,0—4,5	1,00	paczki	w zasiekach	odkryty lub podcieniony
15	Stal w kęgach	t	1,5—1,9	1,00	kęgi	—	podcieniona
16	Śruby, nitki, gwoździe	t	3,2—4,0	2,0	skrzynki	—	skład zakryty
17	Liny stalowe	t	1,2—1,3	1,0	kęgi	—	„
18	Okucia budowlane (okienne i drzwiowe)	t	1,2—1,8	2,0	skrzynki	—	„
19	Materiały sanitarno-techniczne						
	Rury stalowe dużych średnic	t	0,5—0,9	1,2	—	stosy	otwarty
20	Rury stalowe małych średnic	t	1,5—1,7	2,2	—	zasięki	podcien
21	Rury żeliwne	t	0,7—1,1	1,0	—	stosy	otwarty
22	Grzejniki centr. ogrz.	t	0,8—1,0	2,0	—	„	podcien
							„
23	Materiały malarskie						
	Farby suche i olejne	t	0,6—0,8	1,2	beczki	—	zakryty
24	Pokost	t	0,8	1,2—1,8	„	—	„

1	2	3	4	5	6	7	8
25	Asfalt, produkty naftowe Asfalt w płytkach	t	2,2	2,2	plytki	stosy	otwarty podcień
26	Gudron	t	0,9	1,7	beczki	„	„
27	Benzyna	t	0,4-0,7	1,2-1,8	beczki stal.	„	półpodziemne składy
	Drewno						
28	Drewno okrągłe	m ³	1,6-2,4	2,3	—	stosy na podkładach	otwarty
29	Tarcica	m ³	1,7-2,5	2,3	—	„	„
30	Okleina	ok.	200-300	1,5	paczki	„	zakryty podcień
31	Dranice pod tynk	tys.	5	3	„	„	„
32	Drewniane części domów składanych	m ³	0,8-1,0	1,7-2,0	„	„	„
33	Skrzydła okienne	m ²	45	2	„	„	„
34	„ drzwiowe	m ²	44	2	„	„	„
35	Ościeżnice okienne	m ²	20	2	—	stosy na podkładach	„
36	„ drzwiowe	m ²	25	2	—	„	„
	Półfabrykaty						
37	Rury żelbetowe	m ³	0,3-0,4	1,5	—	stosy	otwarty
38	Stopnie i parapety żelbetowe	m ³	0,6-0,7	1-1,2	—	„	„
39	Płyty żelbetowe	m ³	0,4-0,8	0,8-1,0	—	„	„
40	Belki żelbetowe	m ³	0,3-0,4	1,0-1,2	—	„	„
41	Żuzłobetonowe bloki ścienne	szt.	75-100	1,75	—	kozły	„
	Materiały różne						
42	Lepik smołowy lub asfaltowy	t	0,6-0,8	1,4	beczki	—	półpodziemne składy
43	Smoła	t	0,6-0,8	1,4	„	—	„
44	Karbid	t	0,9-1,0	1,2	„	—	zakryty podcień
45	Papa	rolek	30-35				
		t	0,3-1,0	2,0	rolki	stosy	„

2. Obliczanie „powierzchni brutto” składowania.

Stosując „współczynnik zwiększający” K powierzchni składowania przechodzi się od „powierzchni netto” składowania zajmowanej przez składowany materiał i obliczonej na podstawie wyżej podanych norm składowania — do „powierzchni brutto”, jaką zajmuje dany materiał łącznie z przejściami i przejazdami. Wartości współczynnika zwiększającego K przyjmuje się jak następuje:

a) dla materiałów sypkich w kopcach (pryzmach) na placach otwartych — od 1,4 do 1,5;

U w a g a: Gdy do rozładunku materiałów na plac składowania użyte są dźwigi, przenośniki taśmowe itp. maszyny — wartość współczynnika waha się w granicach od 1,5 do 3,0;

b) przy składowaniu drewna i stali — od 1,5 do 2,5;

c) dla magazynów zamkniętych — od 2,1 do 2,8.

Powierzchnia netto składowania: $F_n = \frac{P}{Q} \text{ m}^2$

jest równa ilorazowi ilości danego materiału przez odpowiadającą mu normę składowania.

Powierzchnia brutto składowania:

$$F_b = F_n \cdot K \text{ m}^2$$

est równa iloczynowi uprzednio obliczonej „powierzchni netto” przez współczynnik zwiększający K.

3. Długość frontów wyładunkowych dla zasadniczych rodzajów jednostek transportowych.

1) **Front wyładunkowy** — jest to dla każdego materiału różna, niezbędna długość placu składowania umożliwiająca rozładunek przybywających na budowę materiałów. Każda z jednostek transportowych przy rozładunku wymaga odpowiedniej długości frontu wyładunkowego.

2) **Długości frontu wyładunkowego dla typowych rodzajów jednostek transportowych.**

Nazwa jednostki transportowej	Długość frontu wyładunkowego m
Wagon kolejowy — szerokotorowy kryty, dwuosiowy	9,60
Wagon kolejowy — szerokotorowy, kryty, czteroosiowy	12,50
Wagon kolejowy — szerokotorowy — węglarka dwuosiowa	9,80
Wagon kolejowy — szerokotorowy — węglarka czteroosiowa	12,20
Wagon kolejowy — szerokotorowy — platforma dwuosiowa	12,20
Wagon kolejowy — szerokotorowy — platforma czteroosiowa	20,10
Samochód ciężarowy dwuosiowy przy wyładunku bocznym	6,5 — 9,5
Samochód ciężarowy trzyosiowy przy wyładunku bocznym	6,5 — 10,5
Samochód z przyczepą dwuosiową przy wyładunku bocznym	11,5 — 17,5
Samochód ciężarowy przy wyładunku tylnym	3,00
Ciągnik z dwoma przyczepkami	14,00
Ciągnik z trzema przyczepkami	19,00
Wózek wywrotka	2,50
Taczka	1,50

3) Długości placów składowych, niezbędne dla przeprowadzenia właściwego rozładunku materiału, oblicza się ze wzoru:

$$L = \frac{Q \cdot K_n}{V \cdot n} \cdot I \cdot K_R$$

gdzie: L = długość frontu wyładunkowego w metrach,

Q = ilość materiałów, przybywających na budowę w ciągu doby w tonach lub metrach sześciennych wg. harmonogramu materiałów,

V = zdolność załadunkowa jednostki transportowej w tonach lub metrach sześciennych,

n = ilość cykli roboczych jednostek transportowych (przejazdów) z materiałem na budowę w okresie doby wg harmonogramu dostaw,

I = długość frontu wyładunkowego w metrach, odpowiednia dla zaprojektowanej jednostki transportowej wg danych z tablicy w poz. 2),

K_n = współczynnik nierównomierności dostawy (przy dostawie kolejowej — wartości jego należy przyjmować w granicach 1,2 — 2,0 przy dostawie samochodowej: 1,3 — 1,5),

K_R = współczynnik zwiększający front wyładunkowy i stanowiący rezerwę jego długości (K_R przyjmuje się w granicach od 1,2 — 2,0).

II. Normy zabudowy dla budynków administracyjno-gospodarczych budowy.

Wielkości budynków administracyjno-gospodarczych zależą od stanu zatrudnienia ogólnego, przy czym za podstawę do projektowania przyjmuje się największy stan zatrudnienia ogólnego, będący jednocześnie stanem długotrwałym (to znaczy: że nie jest miarodajny nawet krótkookresowy wzrost zatrudnienia).

1. Normy zabudowy dla budynków biurowych:

a) Powierzchnię użyteczną biura budowy oblicza się w sposób następujący: zakłada się, że ilość pracowników umysłowych budowy wynosi 7% ogólnego stanu zatrudnienia i mnoży się ją przez 4 metry kwadratowe (powierzchnia użyteczna na jednego pracownika umysłowego).

b) Chcąc przejść od powierzchni użytecznej do powierzchni zabudowy — zwiększa się tę pierwszą średnio o 25%.

c) Wartości liczbowe powierzchni zabudowy dla budynków biurowych (zależnie od ogólnego stanu zatrudnienia):

Ilość pracowników fizycznych	Ilość pracowników umysłowych	Powierzchnia użyteczna pomieszczeń biurowych m ²	Powierzchnia zabudowy budynków biurowych m ²
100	7	28	35
110	8	32	40
130	9	36	45
140	10	40	50
160	11	44	55
170	12	48	60
180	13	52	65
200	14	56	70

2. Normy zabudowy dla różnych budynków administracyjno-gospodarczych

Przeznaczenie budynku	Jednostka	Powierzchnia użyteczna na 1 robotnika	Powierzchnia zabudowy na 1 robotnika
Szatnia	m ²	0,15	0,20
Umýwalnia	„	0,30	0,40
Stółówka	„	0,50	0,70
Świetlica wraz z czytelnią	„	0,30	0,40
Kuchenska do wydawania gorącej wody	„	0,10	0,12
Ambulatorium	„	0,10	0,12
Ustępy		1 oczko na 20 — 25 robotników	

3. Normy zabudowy dla hoteli robotniczych należy przyjmować zgodnie z instrukcją do zarządzenia Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 6.IV. 1951 r. a mianowicie:

jako powierzchnię działki . . . . . 30 m² na osobę

„ powierzchnię zabudowy . . . . . 10,3 m² na osobę

„ kubaturę zabudowy . . . . . 34,6 m³ na osobę

„ powierzchnię mieszkalną . . . . . 4,98 na użytkownika

„ powierzchnię użytkową . . . . . 8,84 na użytkownika

Wyżej przytoczona instrukcja zawiera dokładne zestawienie pomieszczeń i norm przestrzennych na jednego mieszkańca.

III. Zapotrzebowanie energii elektrycznej i wody dla potrzeb budowy.

1. Średnie zużycie energii elektrycznej dla celów oświetleniowych

Nazwa robót oraz miejsce zapotrzebowania energii	Zapotrzebowanie energii na 100 m ² powierzchni Watt
1) Oświetlenie miejsc otwartych	
a) Roboty budowlane	
roboty ziemne przy ręcznym wykonaniu robót	60 — 75
roboty ziemne przy pracy maszyn	200 — 300
maszynowe przygotowanie betonu lub zaprawy	200 — 250
maszynowe tłuczenie i sortowanie kamienia	250 — 300

Nazwa robót oraz miejsce zapotrzebowania energii	Zapotrzebowanie energii na 100 m ² powierzchni Watt
roboty murowe	120 — 150
przygotowanie i montaż konstrukcji stalowych oraz zbrojenia do żelbetu	300 — 370
zmechanizowane roboty kafarowe i wierceniowe	200 — 250
pomieszczenie materiałów przy pomocy urządzeń mechanicznych (przenośniki taśmowe i tp.)	100 — 125
b) Roboty z ładunkowo-wyładunkowe i czynności przy składowaniu materiałów	
otwarte składy materiałów sypkich	
przy ręcznym wykonaniu robót	60 — 75
przy zmechanizowanym wykonaniu robót	130 — 175
otwarte składy materiałów sztukowych:	
przy ręcznym wykonaniu robót	80 — 100
przy zmechanizowanym wykonaniu robót	200 — 250
2) Oświetlenie pomieszczeń zamkniętych	
a) pomieszczenia wytwórcze przy:	
wykonaniu dużych elementów	450 — 500
wykonaniu elementów małych	900 — 950
b) pomieszczenia do składowania	
materiałów dużych wymiarów	300 — 350
materiałów drobnych wymiarów	500 — 550
c) pomieszczenia mieszkalne	200 — 600
d) pomieszczenia biurowo-administracyjne	
biura budowy, stołówki	600 — 950
oddziały techniczne biura budowy, kreślarnie	1000 — 2000

2. Obliczanie maksymalnego obciążenia sieci elektrycznej.

Największe obciążenie sieci obliczamy wg wzoru:

$$W_{\max} = 1,05 \left(\frac{W_s \cdot K_s}{\cos \varphi} + W_o \cdot K_o \right) \text{ KW}$$

gdzie W_s = moc zainstalowanych silników elektrycznych w kw,

W_o = moc energii elektrycznej dla celów oświetleniowych w KW,

K_s = współczynnik jednoczesności pracy silników (wartość K_s przyjmuje się: dla 1–2 silników — 0,75, dla 3–5 silników — 0,6, powyżej 6 silników — 0,5).

K_o = współczynnik jednoczesności czerpania energii oświetleniowej (dla oświetlenia pomieszczeń zamkniętych wartość K_o przyjmuje się równą 0,6),

$\cos \varphi$ = przyjmuje się dla maszyn budowlanych równy 0,8.

Dla przybliżonych obliczeń zapotrzebowania energii elektrycznej do celów oświetleniowych można przyjmować, że będzie ona stanowiła około 10% mocy silników pracujących na budowie.

3. Wybór transformatora

Mając obliczoną wartość największego obciążenia sieci dobiera się odpowiedni typ transformatora.

Typy transformatorów rozprowadzonych przez Centralę Handlową Przemysłu Elektrotechnicznego podaje katalog CIPE.

4. Zaopatrzenie placu budowy w wodę.

Woda na budowie jest konieczna do trzech zasadniczych celów: 1) potrzeb produkcji budowlanej, 2) potrzeb gospodarczych i 3) potrzeb przeciwpożarowych.

5. Normy zużycia wody.

Rodzaj robót	Jednostka	Ilość wody w litrach	
		od	do
1) Dla potrzeb produkcyjnych			
a) mechaniczne przygotowanie betonu łącznie z przemywaniem betoniarek	m ³	200	300
b) j.w. w okresie zimowym (łącznie z przemywaniem betoniarek)	„	200	400
c) polewanie ułożonego betonu	„	200	400
d) polewanie prefabrykatów żelbetowych	„	200	250
e) przygotowanie zapraw			
zaprawa wapienna o stosunku 1:2 do 1:4	„	180	220
zaprawa cementowa o stosunku 1:1 do 1:6	„	150	300
zaprawy cementowo-wapienne	„	200	220
f) przygotowanie zaprawy z gliny	m ²	400	480
g) gaszenie wapna palonego	t	2500	3500
h) płukanie żwiru i tłuczni przy średnich zanieczyszczeniach kruszywa i ręcznym sposobie płukania w złobach	m ³	750	1500
j) j.w. lecz przy zanieczyszczeniach trudnooddzielających się	„	2000	3000
k) j.w. lecz przy mechanicznym sposobie wykonania	„	750	1000
l) płukanie piasku	„	750	1250
m) moczenie cegły	1000 szt.	200	250
n) roboty tynkowe wykonywane ręcznie z gotowej zaprawy	m ² pow.	2	8
o) polepa z gliny grub. 10–20 cm z przygotowaniem zaprawy	„	20	40
p) samochody o nośności do 1,5 t.	1 samoch. na dobę	300	400
r) samochody ciężarowe o nośności do 3,5 t.	„	400	700
s) ciągniki	1 ciągnik na dobę	300	600
t) konie	na 1 konia na dobę	50	60

Rodzaj robót	Jednostka	Ilość wody w litrach	
		od	do
2) Dla potrzeb gospodarczych budowy			
a) osiedla robotnicze tymczasowe: w rejonie nieskanalizowanym	na 1 mieszkańca i dobę	25	30
w rejonie skanalizowanym	" " " "	60	80
b) robotnicy na budowie	na 1 rob. i zmianę	10	15
d) natryski	" " " "	25	40
c) łazienka	na 1 myjącego się	80	100
e) pralnia niezmechanizowana	1 kg bielizny	—	50
f) pralnia zmechanizowana	" " " "	—	30
g) stołówka	na 1 stołownika	10	15
h) ambulatorium	na 1 chorego	—	12
j) klub kultury, kino	na 1 widza	5	10
k) polewanie placów, kwietników i ogrodów	polew. pow.	2,5	5
3) Dla potrzeb przeciwpożarowych			10 l/sek

6. Obliczanie ogólnego zużycia wody.

Na małych budowach, przy stosunkowo małym zużyciu wody, gdy zachodzić będzie nierówność:

$$Q \text{ prod.} + Q \text{ gosp.} < Q \text{ pożar.}$$

ogólne zużycie wody Q wyznacza się za pomocą wzoru: $Q = 1/2 (Q \text{ prod.} + Q \text{ gosp.}) + Q \text{ pożar. m}^3/\text{sek.}$

Na dużych budowach, gdzie podczas pożaru woda jest używana nie tylko na gaszenie ognia, ale i na potrzeby produkcyjne oraz gospodarcze, zachodzi nierówność:

$$Q = Q \text{ prod.} + Q \text{ gospod.} + Q \text{ pożar m}^3/\text{sek.}$$

Trasę linii wodociągowej dla potrzeb budowy wyznacza się zależnie od rozmieszczenia punktów odbioru wody, trasa może mieć obwód zamknięty (pierścien) lub być otwarta.

7. Obliczanie średnicy wodociągowej rury rozprowadzającej.

Średnicę rozprowadzającej rury wodociągowej oblicza się wg wzor

$$d = \sqrt[4]{\frac{4 Q}{\pi \cdot V}} \text{ w metrach,}$$

gdzie: Q = rozchód wody w m³/sek.,

V = szybkość przepływu wody w rurach w m/sek.

(dla placu budowy przyjmuje się wartość V w granicach 1,5 do 2,0 m³/sek, dla sieci wodociągowej na potrzeby gospodarczo-spożywcze osiedli robotniczych — w granicach, 0,7 do 1 m³/sek.).

8. Rozmieszczenie hydrantów na placu budowy.

Dla celów przeciwpożarowych rozstaw hydrantów na placu budowy powinien być dokonany w ten sposób, ażeby odległość wzajemna między nimi nie przekraczała 80 m. Odległość hydrantów od wznoszonego obiektu powinna być nie mniejsza niż 10 m i nie większa niż 25 m.

142.

ZARZĄDZENIE Nr 129

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 26 czerwca 1952 r.

w sprawie zmiany instrukcji o zasadach sporządzania i zatwierdzania dokumentacji technicznej dla budownictwa osiedlowego.

(L. dz. C.Z. „ZOR“ N.D./778/52.)

§ 1 W instrukcji o zasadach sporządzania i zatwierdzania dokumentacji technicznej dla budownictwa osiedlowego stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr. 89 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 27 lipca 1951 r. (Dz. Urz. Min. Bud. M. i O. Nr 9 poz. 85) wprowadza się następujące zmiany:

1) skreśla się § 29;

2) § 30 i § 31 otrzymują następujące brzmienie:

§ 30. 1. Właściwą dla ostatecznego opiniowania i oceny założeń projektu jest:

1) dla inwestycji o ogólnym koszcie do 7,5 milionów zł. — KOPI przy Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych,

2) dla inwestycji o ogólnym koszcie powyżej 7,5 milionów zł. do 20 milionów zł. — KOPI przy Centralnym Zarządzie Budowy Miast i Osiedli „ZOR“,

3) dla inwestycji o ogólnym koszcie powyżej 20 milionów zł. GKOPi przy Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

2. Właściwą dla ostatecznego, opiniowania i oceny projektu wstępnego I stadium jest:

1) dla inwestycji o ogólnym koszcie do 7,5 milionów zł. — KOPI przy Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych,

2) dla inwestycji o ogólnym koszcie powyżej 7,5 milionów zł. do 30 milionów zł. — KOPI przy Centralnym Zarządzie Budowy Miast i Osiedli „ZOR“,

3) dla inwestycji o ogólnym koszcie powyżej 30 milionów zł. — GKOPi przy Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 31. Właściwą dla ostatecznego opiniowania i oceny projektu wstępnego II stadium jest:

1) dla wszystkich budynków typowych — KOPI przy Centralnym Zarządzie Budowy Miast i Osiedli „ZOR“.

2) dla budynków o kubaturze przekraczającej 15,000 m³ i dla budynków w których ze względu na przeznaczenie, sytuację, warunki terenowe itp. zachodzi konieczność użycia konstrukcji odbiegających od normalnie stosowanych w budynkach typowych — KOPI przy Centralnym Zarządzie Budowy Miast i Osiedli „ZOR“ po wstępnym zapiniowaniu i ocenie projektu przez KOPI przy Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych,

3) dla wszystkich innych budynków — KOPI przy Dyrekcjach Budowy Osiedli Robotniczych.

§ 2. Zarządzenie niniejsze obowiązuje z zastrzeżeniem przepisów zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 162 z dnia 20 maja 1952 r. w sprawie zasad sporządzania dokumentacji wstępnej tych części osiedli mieszkaniowych, które są realizowane w 1952 r. oraz przepisów zarządzenia Nr 101 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 21 maja 1952 r. w sprawie upoważnienia KOPI Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych do zatwierdzenia założeń projektowych i projektów wstępnych.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1952 r.

Minister: R. Piotrowski

143.

ZARZĄDZENIE Nr 130**MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI**

z dnia 25 czerwca 1952 r.

w sprawie postępowania w przypadku awarii, zapobiegania awariom oraz sprawozdawczości awaryjnej.

(L. dz. D.VIII/2/3460/52)

Celem zapobiegania powstawaniu awarii w przedsiębiorstwach podległych Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli zarządza się, co następuje:

§ 1. Przedsiębiorstwa podległe Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli obowiązane są stosować „Instrukcję w sprawie trybu postępowania w przypadkach zaistniałych awarii“, stanowiącą załącznik Nr 1 do zarządzenia.*)

§ 2. W dążeniu do zapewnienia należytego stosowania przepisów instrukcji przedsiębiorstwa powinny:

- 1) prowadzić akcję uświadamiającą,
- 2) omawiać przypadki awarii na naradach produkcyjnych
- 3) wyciągać właściwe konsekwencje w stosunku do osób winnych powstania awarii,
- 4) wyróżniać nagrodami pieniężnymi, awansem lub dyplomami uznania pracowników pracujących bezawaryjnie oraz przyczyniających się do zapobiegania awariom.
- 5) przedstawić do odznaczeń pracowników wybitnie zasłużonych w dziedzinie zwalczania awarii.

§ 3. Nakłada się na przedsiębiorstwa budowlano-montażowe podległe Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli obowiązek sporządzania miesięcznych sprawozdań awaryjnych w/g wzoru i wytycznych za wartych w części II-jej załączonej instrukcji.

§ 4. Za należyte przestrzeganie obowiązków wymienionych w §§ 1, 2 i 3 czynią bezpośrednio odpowiedzialnymi kierowników robót i dyrektorów zjednoczeń (przedsiębiorstw), zaś za politykę i nadzór nad całością akcji przeciwwawaryjnej — dyrektorów centralnych zarządów.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1952 r.

Minister: **R. Piotrowski**

144.

OKÓLNIAK Nr 45.**MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI**

z dnia 25 czerwca 1952 r.

w sprawie przestrzegania dyscypliny inwestycyjnej i finansowej.

(L. dz. DV/2/1082/52)

W oparciu o wyniki kontroli przeprowadzanej w przedsiębiorstwach wykonawstwa inwestycyjnego przez organa Kontroli Ministerstwa Finansów i oddziałów Banku Inwestycyjnego oraz na podstawie analiz przedstawionych mi przez Departament Finansowy stwierdzam, że centralne zarządy i nadzorowane przez nie przedsiębiorstwa wykonawstwa inwestycyjnego, nie przestrzegają w dostatecznym stopniu dyscypliny inwestycyjnej i finansowej.

Do najważniejszych przypadków, które kwalifikuję jako naruszenie dyscypliny inwestycyjnej i finansowej, zaliczam:

- 1) podjęcie i prowadzenie robót bez zawarcia umów i przyjęcia jej przez bank do finansowania,
- 2) prowadzenie robót nieobjętych kosztorysami (roboty dodatkowe), bez pisemnego zlecenia zamawiającego lub dokonania przez inspektora nadzoru odpowiedniego zapisu w dzienniku budowy,
- 3) w przypadkach przepuszczenia w kosztorysach robót zasadniczych, prowadzenia takich robót bez spisania na nie, w porozumieniu z inspektorem nadzoru, protokołu konieczności,
- 4) nieterminowe — z winy przedsiębiorstwa — fakturowanie wykonanych robót,
- 5) nieskładanie w terminie faktur na inkaso lub pomijanie trybu rozliczeń w drodze inkasa,
- 6) zaniedbanie dochodzenia i realizacji należności z lat ubiegłych,
- 7) dopuszczenie do nagromadzenia nadmiernych zapasów materiałowych.

*) Instrukcja rozesłana została do podległych jednostek organizacyjnych przez Departament Głównego Mechanika i Energetyka w odbitkach sporządzonych na powielaczu.

- 8) niewłaściwe przechowywanie i składowanie materiałów budowlanych, powodujące ich marnotrawstwo,
- 9) dokonywanie zbędnych przerzutów materiałów budowlanych,
- 10) nieterminowe odpisywanie z ksiąg przedsiębiorstw materiałów zużytych do produkcji,
- 11) nieprzestrzeganie dyscypliny funduszu płac i stanu zatrudnienia,
- 12) niesprawdzanie ilości wykonanych robót bezpośrednio po zaliczeniu poszczególnych elementów w formie obmiaru w naturze i kontroli przedmiaru,
- 13) sporządzanie zleceń roboczych B.Z. 2 po wykonaniu robót oraz parafowanie ich bez sprawdzenia należności z K.N.C.J. i z zapisami w książce odmiarów, jak również zestawianie listy płac na podstawie nieparafowanych B.Z. 2.

Przytoczone przypadki naruszania dyscypliny inwestycyjnej finansowej powodują w konsekwencji:

- a) prowadzenie robót bez należytego zabezpieczenia ich finansowego pokrycia,
- b) poważne, często nierealne salda debetowe w bilansach przedsiębiorstw, wykazujących środki obrotowe, którymi przedsiębiorstwo w rzeczywistości nie dysponuje,
- c) zamrożenie środków obrotowych, na skutek czego przedsiębiorstwa są zmuszone korzystać z wysokoprocentowych kredytów bankowych, co skolei powoduje znaczne straty,
- d) przedstawianie fałszywego obrazu działalności produkcyjnej i finansowej przedsiębiorstw,
- e) stale powtarzające się trudności finansowe przedsiębiorstw,
- f) poważne zakłócenia i straty w gospodarce ogólnonarodowej.

Przypominam, że wykonanie planu w gospodarce socjalistycznej to nie tylko wykonanie samego planu produkcji, ale również i wykonanie — równoległe z planem produkcji — planu akumulacji, rentowności, przyspieszenia rotacji środków obrotowych, obniżki kosztów, funduszu płac oraz innych elementów planu.

Przypominam dalej o ciężącym na głównych (starszych) księgowych obowiązku ścisłego i bezwzględniego przestrzegania dyscypliny finansowej w oparciu o uchwałę Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1950 r. w sprawie praw i obowiązków głównych (starszych) księgowych przedsiębiorstw i zakładów uspołeczniczonych (Monitor Polski Nr A-26, poz. 230).

Dyrektorzy Centralnych Zarządów oraz Dyrektor Przedsiębiorstwa Robót Wydzielonych podejmą natychmiast energiczne kroki zmierzające do usunięcia wykazanych przekroczeń i naruszeń dyscypliny inwestycyjnej i finansowej, o ile mają one miejsce na terenie przedsiębiorstw pozostających w zasięgu ich działalności, oraz dołożą wszelkich starań w kierunku urealnienia bilansów przedsiębiorstw według stanu na dzień 30 czerwca 1952 r. i wzmoczenia walki o wykonanie planów w całej rozciągłości a więc również pod kątem widzenia ich aspektów ekonomiczno-finansowych.

Odpisy wydanych w tej sprawie poleceń przedłożą mi Dyrektorzy Centralnych Zarządów i Dyrektor Przedsiębiorstwa Robót Wydzielonych, za pośrednictwem Departamentu Finansowego, do dnia 15 lipca 1952 r.

Zaznaczam, że przeciwko winnym naruszenia dyscypliny inwestycyjnej i finansowej, stosowane będą sankcje przewidziane w uchwale Nr 27 Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1951 r. (Monitor Polski Nr 8 poz. 124) oraz w zarządzeniu Nr 49 Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 22 marca 1952 r. (Dz. Urz. Min. Bud. M. i O. Nr. 6 poz. 57),

Minister: **R. Piotrowski**

145.

OKÓLNIAK Nr 46.**MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI**

z dnia 26 czerwca 1952 r.

w sprawie instrukcji o obsłudze i konserwacji ciężkiego sprzętu budowlanego.

(L. dz. D.VIII/1/1132/52)

W związku z przepisami § 7 ust. 3 pkt. 3 i § 8 ust. 3 Uchwały Nr 200 Prezydium Rządu z dnia 29 marca 1952 roku w sprawie usprawnienia obsługi, konserwacji i eksploatacji sprzętu budowlanego typu ciężkiego (Monitor Polski Nr A-29, poz. 424) zarządza się, co następuje:

1. Przedsiębiorstwa budownictwa miejskiego zaopatrzą się w terminie do dnia 10 lipca 1952 r. w instrukcje obsługi

- i konserwacji, znajdującego się w ich użytkowaniu sprzętu budowlanego typu ciężkiego.
- Wykazy instrukcji o obsłudze i konserwacji sprzętu budowlanego oraz sposób nabywania ich podane zostały w piśmie okólnym Nr 1 Centralnego Biura Obrotu Maszynami z dnia 1 listopada 1951 r. w sprawie instrukcji obsługi maszyn oraz w Biuletynie Nr 1a Centralnego Biura Obrotu Maszynami z dnia 23 kwietnia 1952 r.
  - Zobowiązuje się głównych mechaników przedsiębiorstw budownictwa miejskiego do czuwania nad wykonaniem postanowień okólnika.
  - Okólnik wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1952 r.

Minister: **R. Piotrowski**

146.

OKÓLNIAK Nr 47.

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 27 czerwca 1952 r.

w sprawie udzielania zaliczek delegowanym pracownikom

(L. dz. D.IV/135/0/52.)

W toku likwidacji kosztów podróży stwierdzono, że zdarzają się przypadki pobierania przez pracowników Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli zaliczek na koszty podróży w jednostkach, do których pracownicy zostali delegowani. W związku z powyższym zarządza się co następuje:

- Zabrania się jednostkom podległym Ministrowi Budownictwa Miast i Osiedli udzielania zaliczek na koszty podróży, pracownikom Departamentów i Samodzielnych Wydziałów, delegowanym przez Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli.
- W wyjątkowych przypadkach (np. nagłe przedłużenie delegacji) zaliczki mogą być wypłacane wymienionym w pkt. 1 pracownikom pod warunkiem, że jednostka organizacyjna, która wypłaciła zaliczkę — niezwłocznie po wypłacie prześle do Departamentu Budżetowego Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli notę obciążającą ze wskazaniem konta na jakie należy przekazać wypłaconą kwotę zaliczki, oraz umieści odpowiednią adnotację w delegacji służbowej delegowanego.
- Pracownik, który pobrał zaliczkę — po zakończeniu podróży służbowej, przy rozliczaniu zaliczki pobranej na koszty delegacji — obowiązany jest załączyć do rozliczenia pisemne oświadczenie stwierdzające gdzie, kiedy, z jakiego powodu i w jakiej wysokości pobrał zaliczkę.
- W stosunku do nieprzestrzegających ściśle przepisów okólnika będą wyciągane jak najdalej idące konsekwencje służbowe.
- Okólnik obowiązuje od dnia 27 czerwca 1952 r.

Minister: w/z **A. Wolski**

147.

PISMO OKÓLNE Nr 77.

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 28 czerwca 1952 r.

w sprawie ustalenia na rok 1952 wysokości odsetka pobieranego od sum zaplanowanych do zainwestowania przez Dyрекcję Budowy Osiedli Robotniczych.

(L. dz. D.V/3/1101/52.)

Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli podaje do wiadomości i stosowania załączone zarządzenie Ministra Finansów z dnia 25 kwietnia 1952 r. w sprawie ustalenia na rok 1952 wysokości odsetka pobieranego od sum zaplanowanych do zainwestowania przez Dyрекcję Budowy Osiedli Robotniczych.

p.o. Dyrektora Departamentu: **B. Striaks**

Załącznik do pisma okólnego Nr 77.

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW.

z dnia 25 kwietnia 1952 r.

w sprawie ustalenia na rok 1952 wysokości odsetka pobieranego od sum zaplanowanych do zainwestowania przez Dyрекcję Budowy Osiedli Robotniczych.

Na podstawie § 1 pkt 10 i 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1950 r. w sprawie zakresu działania Ministra Finansów i zmiany zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Dz.U.R.P. Nr 22, poz. 188) oraz w związku z § 5 ust. 2 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 31 stycznia 1952 r. w sprawie organizacji finansowej i systemu finansowego Dyрекcji Budowy Osiedli Robotniczych na rok 1952, zarządza się co następuje:

§ 1. Ustala się na rok 1952 wysokość odsetka pobieranego przez Dyрекcję Budowy Osiedli Robotniczych za czynności związane z realizacją ich zadań w wysokości półtora procent od sum zaplanowanych do zainwestowania.

§ 2. Zarządzenie obowiązuje od dnia 1 stycznia 1952 r.

Minister Finansów: /—/ **K. Dąbrowski**

148.

PISMO OKÓLNE Nr 78.

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 26 czerwca 1952 r.

w sprawie przestrzegania przy sporządzaniu materiałów sprawozdawczych z wykonania planów kapitalnych remontów zasad kompletności, zupełności i prawidłowości.

(L. dz.: DX/4/4047/52.)

Analiza materiałów sprawozdawczych z wykonania planów kapitalnych remontów na rok 1952 Centralnych Zarządów wykazała niedokładność i niestaranność wypełniania obowiązujących formularzy sprawozdawczych B-18 i B-19 (poprzednio P-21 i P-22). Stwierdzone w materiałach sprawozdawczych, przesyłanych przez Centralne Zarządy, niedociągnięcia, spowodowane są:

- niewłaściwym zrozumieniem przez komórki sporządzające sprawozdania według instrukcji G.U.S. Nr 1a (poprzednio stosowane instrukcji G.U.S. w sprawie sprawozdawczości statystycznej z wykonania planu techniczno-przemysłowo-finansowego wielkiego i średniego przemysłu państwowego na rok 1951),
- powierzchowym i formalistycznym podejściem do obowiązku prowadzenia sprawozdawczości, czego dowodem są powtarzające się błędy w podsumowaniu albo w obliczaniu wskaźników.

Materiały sprawozdawcze otrzymywane od Centralnych Zarządów za ostatni okres sprawozdawczy wykazały, że nie przestrzega się głównej zasady metodologii sprawozdawczości, mianowicie opierania sprawozdań zbiorczych na sprawozdaniach analogicznych otrzymywanych przez Centralne Zarządy z terenu. Sprawozdawczość z terenu wymaga szczegółowej analizy przy jednoczesnej konfrontacji z otrzymanymi sprawozdaniami za okres sprawozdawczy poprzedni. Nie konfrontowanie bieżących materiałów sprawozdawczych powoduje powstawanie błędów nie pozwalających na kontrolę rzeczowego przebiegu planowania operatywnego i wykonania.

Jednocześnie Ministerstwo zwraca uwagę na przestrzeganie terminów przesyłania sprawozdań ustalonych instrukcją G.U.S. Nr 1a.

Instrukcja G.U.S. Nr 1a oraz opracowana przez Departament Planowania instrukcja wykonawcza do instrukcji wyjaśnia szczegółowo sposób wypełniania obowiązujących formularzy B-18 i B-19 uniemożliwiając przez to dowolną ich interpretację.

Komórka sporządzająca sprawozdania powinna dokładnie zapoznać się z odpowiednimi zasadami, trybem sporządzania sprawozdań oraz z objaśnieniami do obowiązujących wzorów (Instrukcja G.U.S. Nr 1a), oraz instrukcją wykonawczą Departamentu Planowania.

Dokładne zaznajomienie się z instrukcją, przyczyni się w dużym stopniu do podniesienia poziomu sprawozdawczości z wykonawstwa kapitalnych remontów a tym samym wydanie w odpowiednim czasie niezbędnych dla właściwego przebiegu realizacji planu zarządzeń. Biorąc pod uwagę rolę

jąką odgrywa sprawozdawczość w gospodarce planowej, Ministerstwo prosi o wydanie podporządkowanym sobie przedsiębiorstwom poleceń przestrzegania obowiązujących zasad sporządzania sprawozdawczości (kompletność, zupełność i prawidłowość) w celu nie powtarzania podanych w niniejszym piśmie usterek.

W przypadkach napotykania na obiektywne trudności, które uniemożliwiałyby terminowe przysyłanie sprawozdań lub w razie powstania potrzeby w sprawach wątpliwych albo wywołujących trudności przy wypełnianiu obowiązujących formularzy, komórka sporządzająca sprawozdanie z wykonania planów kapitalnych remontów na szczeblu Centralnego Zarządu powinna zawiadomić Departament Inwestycji.

Dyrektor Departamentu: **L. Rymsha**

KOMUNIKAT I

W Dzienniku Ustaw R.P. ogłoszono:

W Nr 28 z 11.VI.52 r. poz. 191 rozporządzenie z 24.V.52 r. zmieniające rozporządzenie z 31.II.51 r. w sprawie trybu i zasad postępowania przy przymusowym wykupie niezycznych maszyn przemysłowych.

W Monitorze Polskim ogłoszono:

W Nr A-47 z 4.VI.52 r. poz. 649 Zarządzenie Ministra Przemysłu Drobniego z 30.IV.52 r. w sprawie cen obowiązujących na najbardziej powszechne naprawy podstawowych maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich części.

W Nr. A-48 z 6.VI.52 r. poz. 680 zarządzenie Ministra Finansów z 23.V.52 r. w sprawie obowiązku okresowego uzgadniania przez inwestorów zapisów księgowych w zakresie finansowania inwestycji z bankami finansującym inwestycje.

W Nr A-49 z 7.VI.52 r. poz. 671 uchwałę Nr 404 z 14.V.52 r. w sprawie ustanowienie odznaki „wzorowego kierowcy“ poz. 672 uchwałę Nr. 441 z 24.V.52 r. w sprawie ustalenia powierzchni lokali biurowych, poz. 673 Zarządzenia Ministra Finansów z 7.V.52. r. w sprawie zatwierdzania etatów, stawek i funduszu prac w preliminarzach wydatków budżetu Centralnego i budżetów terenowych na r. 1952; poz. 675 okólnik Nr. 107 Prezesa Rady Ministrów z 22.V.52 r. w sprawie likwidacji kosztów podróży pracowników delegowanych do miejsca stałego zamieszkania i wynagradzania za wykładę wygaszane w czasie pracy.

W Nr. A-50 z 13.VI.52 r. poz., 677 uchwałę Nr. 439 Rady Ministrów z 24.V.52 r. o zmianie instrukcji Nr. 6 w sprawie organizacji i zakresu działania Wojewódzkich oraz powiatowych Komisji planowania przestrzennego; poz. 678 uchwałę Nr. 457 z 2.VI.52 r. w sprawie zmiany tymczasowego statutu organizacyjnego Ministerstwa Przemysłu Maszynowego, poz. 679 uchwałę Nr. 436 Prezydium Rządu z 24.V.52 r. w sprawie włączenia do Planu Inwestycyjnego 1953 r. budowy szkół, internatów i przedszkoli wznoszonych w oparciu o środki własne; poz. 681 zarządzenia Ministra Finansów z 6.V.52 r. w sprawie ramowego planu kont dla państwowych przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego na 1951 r.

KOMUNIKAT II

Wydane zostały a nie są ogłoszone w Dzienniku Urzędowym następujące akty normatywne:

Zarządzenie Ministra Nr. 126.

L. dz. CZZ/61/23609/52 z 25.VI.52 r. w sprawie usprawnienia rozładunku wagonów kolejowych.

Zarządzenie Ministra Nr. 127.

z 25.IV.52 r. L. dz. CZZ/61/23608/52 w sprawie planowania zapotrzebowania wagonów normalnotorowych.

Zarządzenie Ministra Nr. 131

z 27.VI.51 r. L. dz. D.I/3/3910/52 w sprawie planowania realizacji i kontroli zadań oszczędnościowych.

Okólnik Ministra Nr. 43

z 23.VI.52 r. L. dz. D.IX/101/1/52 w sprawie opracowania planu na r. 1953 przez przedsiębiorstwa przemysłowe, nadzorowane przez Centr. Zarząd Zakładów Prefabrykacji.

Okólnik Ministra Nr 44

z 23.VI.52 r. L. dz. D.VIII/1/52 w sprawie udziału jednostek organizacyjnych resortu w ogólnokrajowej naradzie poświęconej oszczędności paliw.

Pismo okólne Nr. 70 z 16.VI.52 r. L. dz. X./4/3737/52 w sprawie uzgadniania rzeczowych planów kapitalnych remontów przedsiębiorstw budowlanych montażowych z wysokością limitu na kapitalne remonty w Planie Gosp. na 1952 r.

Pismo okólne Nr 71 z 17.VI.52 r. L. dz. D.VII/6/4663/52 w sprawie uiszczenia czynszu z tytułu użytkowania tymczasowych budynków i urządzeń sfinansowanych w ramach III części kosztorysu generalnego przez wykonawców robót.

Pismo okólne Nr. 72 z 18.VI.52 r. L. dz. D.I/1/3750/52 w sprawie prac przygotowawczych do planu na r. 1953.

Akty te rozlane zostały w odbitkach sporządzonych na powielaczu.

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli, Warszawa, Al. Stalina 26.

Warunki prenumeraty Dziennika Urzędowego Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli prenumerata roczna — 18 zł., półroczna — 10 zł. 50 gr. Cena pojedynczych egzemplarzy wskazana na każdym egzemplarzu. Wpłacać należy do Narodowego Banku Polskiego V oddział mjejski Warszawa Rachunek Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli Nr 378 — 412 — 18 część 21, dział 5, rozdział 24 § 3 wpływy z wydawnictw.—

Cena 1 zł 50 gr.

Drukarnia Akcydensowa, W-wa, Tamka 3. 4.000. Zam. 2009 z dn. 15.VII.52. Podpis do druku 29.VII.52. Druk. ukończono 1/VIII.52
Obj. 1/2 ark. druk. Pap. druk. sat. kl. VII, A1/60 g. 2-B-22261